

ICES:n tieteelliset neuvot vuoden 2026 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä

Kokous

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Itämeren vuoden 2026 kalastusmahdollisuuksia koskeva tieteellinen neuvo on saatu 28.5.2025. Valtioneuvoston ennakkovaihtamisen tavoitteet komission tulevaan ehdotukseen Itämeren vuoden 2026 TAC:eista ja kalastuskiintiöistä muodostetaan tällä muistiolla.

Komission odotetaan antavan ehdotuksensa elo-syyskuun vaihteessa, josta valmistellaan erillinen E-kirje. Maatalous- ja kalastusneuvoston on määrä päättää Itämeren vuoden 2026 TAC:eista ja kalastuskiintiöistä lokakuun 2025 kokouksessaan. Ehdotusta käsitellään valmistelevasti myös Itämeren alueen jäsenvaltioiden kalastusfoorumissa BALTFISH:ssa kesäkuussa ja syys-lokakuussa.

Suomen kanta

Peruskanta

Suomi kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2026 siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästä enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee siten vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödynnäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Suomi edellyttää, että TAC:ien vahvistamisessa noudatetaan neuvoston vuonna 2023 tekemää linjausta, jonka mukaan TAC:t vahvistetaan monivuotisen suunnitelman artiklan 5 mukaisesti silloin, kun kalakanta on alle Btrigger -tason.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC

Lohikantojen vahvistaminen on Suomelle prioriteetti. Suomi kannattaa ICES:n neuvon perusteella vuodeksi 2026 ratkaisua, jonka mukaan TAC asetettaisiin 30 000 lohen merisaaliin (kaupallisen ja vapaa-ajankalastuksen) perusteella siten, että Pohjoisella Itämerellä, Ahvenanmerellä, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella (leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella osa-alueilla 29N, 30 ja 31) voidaan kalastaa lohta kohdennetusti neljän merimailin sisäpuolella kutuvaelluksen aikana (toukokuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana). ICES:n mukaan lohenkalastus tulisi Itämeren pääaltaalla leveyspiirin 59°30'N eteläpuolella kieltää.

Lisäksi pyritään siihen, että aiempien vuosien tavoin muut Itämeren jäsenvaltiot sitoutuivat siirtämään hyödyttömiksi jäävät lohikiintiönsä tarvittavilta osin ylläpitämään Suomen (ja Ruotsin) rannikkokalastusta ICES:n tieteellisen neuvon mahdollistamalla tasolla. On tärkeää, että tämä sitoumus säilyy EU-tasolla ja Suomella säilyy kansallisella tasolla mahdollisimman suuri harkintavara päättää, otetaanko siirtoja vastaan muilta jäsenvaltioilta. Näin voidaan kansallisesti ottaa ICES:n tieteellistä neuvoa ja komission ehdotusta paremmin huomioon lohikantojen tilan ja lohen nousun jokiin kaikissa tilanteissa, on lohikannan tila sitten heikentymässä tai tavoitteiden mukaisesti paranemassa. Tämän mahdollisuuden hyödyntämistä harkitaan kuten aiemminkin kansallisesti lohitilanteen ja erityisesti lohen nousua jokiin koskevan viimeisimmän tiedon perusteella.

Suomi lähtee siitä, että lohenkalastuksen säätelytoimenpiteiden tulee kohdella kaupallista kalastusta ja vapaa-ajankalastusta (ml. kalastusmatkailu) tasapuolisesti.

Suomi kannattaa lisäksi teknisten kalastussääntöjen jatkamista ml. kaupallisen lohenkalastuksen kieltämistä siimoilla neljän merimailin ulkopuolella.

Leveyspiirin 59°30'N pohjoispuolella osa-alueilla 29N, 30 ja 31 touko-elokuussa neljän merimailin sisäpuolella lohen vapaa-ajankalastusta ei tulisi rajoittaa EU säännöksin.

Suomi edellyttää, että komissio ja jäsenvaltiot edelleen valvovat, että Itämerellä ei harjoiteta laitonta lohenkalastusta ja että lohenkalastuksen edellä mainittua kieltoa Itämeren pääaltaalla noudatetaan.

Suomi pitää erittäin tärkeänä, että Itämerelle saadaan lohen monivuotinen suunnitelma.

Lisäksi Suomi katsoo, että kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

Suomenlahden lohen TAC

Suomi kannattaa Suomenlahden lohen TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon mukaisesti (10 480 kpl) siten, että siitä vähennetään hylkeiden vahingoittamien lohien sekä vapautettujen alamittaisten (kuolleet) lohien määrä ja arvioitu raportoimaton saalis sekä Venäjän osuus (9,3 %).

Pohjanlahden silakan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon Fmsy vaihteluvälin kutukannan kokoon suhteutetun alarajan ja pistearvon välillä siten, että TAC olisi 55 869 – 62 684 tonnia.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon Fmsy vaihteluvälin kutukannan kokoon suhteutetun alarajan ja pistearvon välillä siten, että TAC olisi 120 378 – 157 996 tonnia.

EU:n TAC muodostuisi vähentämällä Venäjän osuus (9,5 %) ja ottamalla huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus.

Riianlahden silakkakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy vaihteluvälin ala- ja ylärajan välillä siten, että TAC olisi 23 962 – 35 643 tonnia.

EU:n TAC muodostuisi ottamalla huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus

Läntisen silakkakannan TAC

Suomi kannattaa ICES:n neuvon mukaisesti nollasaalista läntiselle silakkakannalle.

Kilohailin TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy vaihteluvälin ala- ja ylärajan välillä siten, että TAC olisi 176 056 – 230 518 tonnia. TAC:n tasossa tulee ottaa huomioon Venäjän osuus (10,08 %).

Itäisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa sitä, että turskalle asetetaan vain sivusaalis-TAC aiempien vuosien mukaisesti. Suomi pitää tärkeänä, että sivusaalis-TAC asetetaan riittävän korkealle tasolle, jotta vältetään tilanteet, joissa sivusaalis-TAC:n pienuus rajoittaisi perusteetta muuta kalastusta.

Suomi kannattaa myös nykyistä kuturauhoitusta (touko-elokuu) ja vapaa-ajankalastuksen kieltämistä turskan pääasiallisilla esiintymisalueilla osa-alueilla 24 – 26.

Turskan sivusaaliskiintiön kohdennettu käyttö osana tutkimuskalastusta olisi aiempien vuosien mukaisesti sallittava, jotta turskakannan tilan kehitystä voidaan arvioida. Vaihtoehtoisesti tulee sallia turskaan kohdentuva pienimuotoinen kalastus alle 12 metrin pituisilla muuta kuin trooleja käytävillä kalastusaluksilla läntisen silakan vuotta 2024 koskevan ratkaisun mukaisesti.

Lisäksi Suomen kannalta on tärkeää, että jäsenvaltiot sitoutuvat edelleen turskaa koskeviin kiintiövaihtoihin niin, että turska ei muodostu pullonkaulalajiksi muiden lajien kalastuksessa niille jäsenvaltioille, joiden turskakiintiöt ovat pienet.

Läntisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa sitä, että turskalle asetetaan vain sivusaalis-TAC aiempien vuosien mukaisesti.

Punakampela

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon mukaisesti siten, että TAC on enintään 10 971 tonnia osa-alueilla 22 – 32.

Meritaimen

Suomi kannattaa sitä, että meritaimenen kaupallisen kalastuksen kieltoa jatketaan myös vuonna 2026 neljää meripeninkulmaa kauempana perusviivoista mitattuna.

Yhteisymmärryksen saavuttamiseen tarvittava neuvotteluvara

Suomi on neuvotteluprosessin aikana valmis hyväksymään ja valmistelemaan oma-aloitteisesti sellaisia ratkaisuja (esim. kalastuksen ajallisia ja alueellisia rajoituksia), jotka ovat ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kalastuksen ja varovaisuusperiaatteen mukaisia sekä ovat tarpeen poliittisen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi ja Suomen tavoitteiden edistämiseksi neuvostossa.

Pääasiallinen sisältö

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 28.5.2025 neuvonsa vuoden 2026 TAC:sta Itämeren kalakannoille (ks. taulukko alla). ICES:n neuvot muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2026 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Neuvoissa ei ole otettu huomioon TAC:n asettamisessa huomioon otettavia silakan vaelluksia pääaltaan ja Riianlahden välillä eikä Venäjän osuutta silakka-, kilohaili- ja lohikannoista.

Itämeren kalakanta	EU TAC 2025	Suomen kiintiö vuonna 2025 (ilman siirtoja vuodelta 2024), tonneja, lohi kpl	ICES:n neuvo vuoden 2026 TAC:ksi Itämerellä	Muutos ICES neuvoon 2025/2026
Pohjanlahden silakka	66 446	54 476	55 869 – 62 684	16 % vähennys
Pääaltaan silakka	83 881	18 395	120 378 – 157 996	26 % suurennus
Läntinen silakka	788 *	0	0	Ei muutosta
Riianlahden silakka	41 635	0	23 962 – 35 643	21 % vähennys
Kilohaili	139 500	7 203	176 056 – 230 518	36 % suurennus
Pääaltaan/Pohjanlahden lohi	34 787 *	8 989 *	30 000 *	25 % vähennys
Suomenlahden lohi	10 144	9 104	10 480	Ei neuvoa vuodelle 2025
Läntinen turska	266 **	2**	0	Ei muutosta
Itäinen turska	430 **	8**	0	Ei muutosta
Punakampela	11 313	0	10 971	35 % vähennys

* Pyydettävissä touko-elokuussa neljän merimailin sisäpuolella Ahvenanmerellä, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella.
 ** Sivusaalis-TAC, tutkimuskalastusta

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestävä enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti vuoteen 2015 mennessä ja asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

MSY määritellään ICES:n suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY –tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi. ICES määrittelee lohikantojen MSY tilaa vaelluspoikastuotannon perusteella.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC ja Suomenlahden lohen TAC kattavat molemmat useita lohikantoja, joiden tila vaihtelee suuresti.

ICES tuo neuvossaan esille, että sekakantakalastus on uhka heikoille lohikannoille. ICES toteaa, että MSY lähestymistavan perusteella osa-alueiden 29N-31 (Pohjoinen-Itämeri, Ahvenanmeri, Saaristomeri ja Pohjanlahti) rannikkoalueilla lohta voisi varovaisen lähestymistavan mukaisesti kalastaa touko-elokuun aikana enintään 40 000 kpl. Tästä luvusta ICES on vähentänyt 10 000 lohta ottamaan huomioon Tornionjoen

lohimäärien todennäköistä yliarviointia. ICES:n tieteellinen neuvo on siten 30 000 lohta. Itämeren pääaltaan lohikantojen tila on heikko ja niitä ei tulisi ottaa saaliiksi.

ICES on laskenut todennäköisyyksiä eri lohikantojen vaelluspoikastuotannolle vuoden 2026 kalastuksen eri skenaarioiden perusteella. Skenaarioiden mukaan kaikki Pohjanlahden lohikannat säilyvät Rmsy tilassa lukuun ottamatta Perämeren Åby joen lohikanta, joka kuitenkin pysyisi Rlim tason yläpuolella.

Neuvoston asetuksella hyväksytty poikkeaminen, jonka nojalla vetouistelussa saadaan pääaltaalla ja Pohjanlahdella ottaa saaliiksi yksi rasvaeväleikattu lohi päivässä, aiheutti ICES:n uuden arvion mukaan vuonna 2024 noin 2 500 luonnonlohen kuolevuuden, koska kaikki lohet eivät selviä vapautuksesta. ICES toteaa, että uusien tutkimustulosten perusteella arvioissa käytetty 24 prosentin kuolevuus voi olla huomattavasti alhaisempi. Lisätoimia (esim. ajallisia kalastuskieltoja) vetouistelun luonnonlohiin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi olisi ICES:n mukaan edellä kuvatusta huolimatta kuitenkin tarpeen harkita.

Suomenlahden villit lohikannat (Viron lohijoet Keila, Vasalemma ja Kunda) ovat poikastuotannon perusteella osoittaneet merkittävää elpymistä. Keila ja Kunda ovat poikastuotannon perusteella saavuttaneet MSY tilan ja Vasalemmalla padon purkamisen jälkeen saavutettavien uusien kutualueiden myötä poikastuotantoarviota on nostettu ja tuotannon arvioidaan saavuttavan MSY tason vuonna 2025. Vuosina 2019-2024 Suomen lohisaliit Suomenlahdella oli 44 prosenttia Kymijoen istutuslohta, 13 prosenttia Kymijoen luonnonlohta ja 33 prosenttia Pohjanlahden luonnonlohta sekä 10 prosenttia Pohjanlahden istutuslohta.

ICES toteaa lisäksi, että Suomenlahdella luonnonlohikantoihin kohdistuvaa kalastuskuolevuutta ei tulisi lisätä ja että lohenkalastus Suomenlahdella tulisi kohdentaa istutettuun loheen sekä että istutettavien lohien rasvaeväleikkausta ja ajallista ja alueellista säätelyä tulisi jatkaa.

Pohjanlahden silakkakanta on vuodesta 1995 lähtien vähitellen pienentynyt, eikä sen syytä tunneta täysin. Vanhempien silakkakantojen osuudet ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana olleet aiempaa alhaisemmat. Kantaan kohdistuva kalastuskuolevuus on merkittävästi Fmsy tasoa pienempi ja kutevan osakannan koko on MSY tason (Btrigger) alapuolella, mutta kuitenkin korjaavia suojatoimenpiteitä edellyttävän tason (Blim) yläpuolella. ICES mainitsee lisäksi, että nuorten silakoiden kaikuluotauksen vaikeus heijastuu kannan arvioituun kokoon. ICES arvioi, että Fmsy -vaihteluvälien perusteella vahvistettava TAC nostaisi kannan kokoa vuodelle 2027 1,8 – 3,2 prosentilla. Lisäksi ICES arvioi, että Pohjanlahden silakkakannalle asetettava 25 560 tonnin TAC merkitsisi alle 5 prosentin todennäköisyyttä sille, että kannan koko laskisi alle Blim -tason. Tämä estää komissiota soveltamasta sen vuonna 2023 ensimmäistä kertaa ehdottamaa perustetta (asetuksen 2016/1139 artikla 4 kohta 6) silakan kohdennetun kalastuksen kieltämiseksi. Silakkakannan vakaus osoittaa, että Suomen kanta ja neuvoston ratkaisu silakan kalastuksen jatkamisesta ICES:n tieteellisen neuvon perusteella vuonna 2024 ja 2025 olivat perusteltuja.

Pohjanlahden silakoiden kunto on parantunut, eivätkä ne ole enää laihtuneita, kuten erityisesti vuosina 2021 ja 2022. Luonnonvarakeskuksessa on käynnissä tätä koskeva tutkimustyö.

ICES arvioi, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kutukanta on edelleen MSY tavoitetasoa pienempi, mutta se on pysynyt korjaavia suojatoimenpiteitä edellyttävää kokoa (Blim) suurempana. Kantaan kohdistuva kalastuskuolevuus on vähentynyt tavoitetasoa pienemmäksi. ICES arvioi, että Fmsy vaihteluvälien perusteella vahvistettava 120 378 – 157 996 tonnin TAC nostaisi kannan kokoa vuodelle 2027 11,8 – 15,7

prosentilla. Lisäksi ICES arvioi, että silakkakannalle asetettava 103 073 tonnin TAC (ottaen myös huomioon Venäjän osuus ja Riianlahden vaellus) merkitsisi 5 prosentin todennäköisyyttä sille, että kannan koko laskisi alle Blim tason. Tämä estää komissiota soveltamasta sen vuonna 2023 ensimmäistä kertaa ehdottamaa perustetta (asetuksen 2016/1139 artikla 4 kohta 6) silakan kohdennetun kalastuksen kieltämiseksi. Silakkakan-
nan vahvistuminen osoittaa, että Suomen kanta ja neuvoston ratkaisu silakan kalastuk-
sen jatkamisesta tieteellisen neuvon perusteella vuonna 2024 ja 2025 olivat perusteltuja.

Riianlahden silakan kutukanta ylittää merkittävästi tavoitetasonsa ja kalastuskuolevuus alittaa enimmäistasonsa.

Läntisen silakkakan-
nan kutukanta on merkittävästi alle Blim -tason ja kalastuskuolevuus alle Fmsy -tason.

Kilohailin kutukanta on pienentynyt, mutta on edelleen hieman tavoitetasoa suurempi ja kalastuskuolevuus myös hieman enimmäistaso suurempi. Kilohailin vuosiluokat 2021 – 2023 ovat aikasarjan heikoimpien joukossa, mutta vuoden 2024 vuosiluokka arvioidaan vahvaksi. Tämä vuosiluokka esiintyy pääasiassa pohjoisella Itämerellä ja siksi vuosiluokan levinneisyys ja vahvuus ovat epävarmoja, kunnes ne voidaan todentaa vuoden 2025 kaikuluotauksissa.

ICES:n tiedoista käy ilmi, että itäisen turskan kutukanta on edelleen Blim tason alapuolella. Kalastuskuolevuus on pienentynyt mitättömäksi. ICES antaa varovaisuusperiaat-
teeseen perustuvan suosituksen 0 saaliista osa-alueilla 24-32.

Läntisen turskakannan koko ja kalastuskuolevuus eivät ole MSY tavoitetasoissa.

Meritaimenen osalta EU:ssa ei tehdä päätöksiä TAC:sta. Itämerellä on satoja meri-
taimenkantoja, jotka vaeltavat rannikkojen lähivesillä. Tämän takia meritaimenkannat eivät muodosta yhteistä kalavaraa, jonka kattava sääteleminen EU:n vahvistamalla TAC:lla olisi tarkoituksenmukainen hoitotoimenpide. ICES toteaa meritaimenta koske-
vassa neuvossaan, että meritaimeneen kohdistuvaa kalastusta tulisi vähentää luonnon-
varaisten meritaimenkantojen suojelemiseksi. Lisäksi on tarpeen kunnostaa meritaimen-
nen elinympäristöjä ja poistaa vaellusesteitä. Suomessa luonnonvaraiset meritaimenet ovat merialueilla rauhoitettuja. Saaliiksi saa kaikessa kalastuksessa ottaa vain eväleikat-
tuja (= istutettuja) meritaimenia.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43 artiklan 3 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 5.6.2025

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Neuvoston vahvistamat TAC:t ja kalastuskiintiöt eivät pääsääntöisesti vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

Taloudelliset vaikutukset

ICES:n neuvon mukainen Suomen Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakkakiintiön sekä kilohailikiintiön suureneminen parantaisivat kalastuselinkeinon ja silakan jalostusteollisuuden toimintaedellytyksiä. Tämä koskee niin avomeren troolikalastusta kuin rysäkalastusta Saaristomerellä. Toisaalta Suomen Pohjanlahden silakkakiintiön pieneneminen heikentäisi vastaavasti mainittuja toimintaedellytyksiä.

Suomen Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiön pieneneminen heikentäisi edelleen rannikkokalastuksen toimintaedellytyksiä, mutta parantaisi osaltaan lohien nousua jokialueille ja säilyttäisi tietyiltä osin kalastusmatkailun toimintaedellytyksiä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Itämeren jäsenvaltiot ovat BALTFISH:ssa pyrkineet yhteisymmärrykseen tulevan vuoden TAC:sta. Ruotsin puheenjohtolla pyritään myös vuoden 2026 TAC:sta yhteisymmärrykseen BALTFISH:ssa.

Asiakirjat

ICES:n tieteelliset neuvot <https://www.ices.dk/advice/Pages/Latest-Advice.aspx>

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kalatalousneuvos Risto Lampinen, MMM/LVO, puh. 0295 162458
Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

VAHVA-tunnus

EU/245/2025

Liitteet

Viite